

ด้านบัญชีต้นทุนรวมของกรมที่ดิน

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีหรือต้นทุนผลผลิตเพื่อการบริการ

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนผลผลิต เพื่อศึกษาต้นทุนรวมในภาพรวมของกรมที่ดิน ในทุกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีงบประมาณว่ามีการใช้จ่ายเงินงบประมาณมากน้อยเพียงใด เป็นไปอย่างเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร ภายในต้นทุนที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่สามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานหรือการบริหารงานในภาพรวมให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนด โดยสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด

๑.๑ วิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี

ตารางที่ ๑ รายงานต้นทุนรวมของหน่วยงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงต้นทุนผลผลิตในภาพรวมของกรมที่ดิน โดยแยกประเภทตามแหล่งของเงินงบประมาณ ย้อนหลัง ๓ ปี (ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔) พบว่าในแต่ละปีงบประมาณสามารถแยกต้นทุนรวมตามประเภทค่าใช้จ่าย สรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

| ประเภทค่าใช้จ่าย                          | ต้นทุนรวมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. |         |            |         |            |         | คิดเป็นอัตราร้อยละ (๓ ปี) |
|-------------------------------------------|-------------------------------|---------|------------|---------|------------|---------|---------------------------|
|                                           | ๒๕๖๒                          | สัดส่วน | ๒๕๖๓       | สัดส่วน | ๒๕๖๔       | สัดส่วน |                           |
| ๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร                      | ๕,๐๕๑.๒๒๑๑                    | ๕๓.๙๐   | ๕,๑๑๒.๕๒๙๒ | ๕๔.๗๕   | ๕,๑๕๑.๘๕๙๔ | ๕๔.๐๒   | ๕๔.๒๒๔๒                   |
| ๒. ค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม               | ๒๙.๓๙๕๓                       | ๐.๓๑    | ๙.๙๘๓๕     | ๐.๑๑    | ๙.๕๘๘๐๖    | ๐.๑๐    | ๐.๑๗๓๔                    |
| ๓. ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง                 | ๒,๓๙๑.๖๑๑๑                    | ๒๕.๕๒   | ๒,๔๔๐.๐๓๗๔ | ๒๖.๑๓   | ๒,๔๙๒.๑๗๗๕ | ๒๖.๑๓   | ๒๕.๙๒๙๗                   |
| ๔. ค่าตอบแทน ใช้สอย และสาธารณูปโภค        | ๑,๒๘๗.๘๘๘๓                    | ๑๓.๗๔   | ๑,๑๖๖.๙๘๓๖ | ๑๒.๕๐   | ๑,๑๘๕.๔๘๗๔ | ๑๒.๔๓   | ๑๒.๘๘๘๕                   |
| ๕. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย          | ๖๑๐.๖๒๑๗                      | ๖.๕๒    | ๖๐๗.๕๔๗๕   | ๖.๕๑    | ๖๙๗.๗๕๐๑   | ๗.๓๒    | ๖.๗๘๓๒                    |
| ๖. ค่าใช้จ่ายค่าจำหน่ายจากการขายสินทรัพย์ | ๐.๑๒๖๐                        | ๐.๐๐๑   | ๐.๑๑๕๑     | ๐.๐๐๑   | ๐.๐๕๐๙     | ๐.๐๐๑   | ๐.๐๐๑๐                    |
| รวมค่าใช้จ่าย                             | ๙,๓๗๐.๘๖๓๕                    | ๑๐๐.๐๐  | ๙,๓๓๗.๑๙๖๔ | ๑๐๐.๐๐  | ๙,๕๓๖.๙๑๓๔ | ๑๐๐.๐๐  |                           |

**หมายเหตุ** ต้นทุนรวมแยกประเภทค่าใช้จ่ายในแต่ละปีงบประมาณประกอบด้วยแหล่งเงิน ดังนี้ เงินในงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินกลาง

จากตารางรายงานต้นทุนรวมตารางที่ ๑ สามารถนำมาวิเคราะห์ต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายของกรมที่ดินย้อนหลัง ๓ ปี เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด สรุปได้ดังนี้ ประเภทค่าใช้จ่ายบุคลากร มีต้นทุนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๒ รองลงมา คือ ประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีต้นทุน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๓ ลำดับถัดลงมา คือ ประเภทค่าตอบแทนใช้สอยและสาธารณูปโภคมีต้นทุน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๘ ประเภทค่าเสื่อมราคามีต้นทุน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๘ ประเภทค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรมมีต้นทุน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๗ และประเภทค่าใช้จ่ายค่าจำหน่ายจากการขายสินทรัพย์มีต้นทุน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๑๐ ตามลำดับ

## ๑.๒ วิเคราะห์สาเหตุ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมที่ดินได้ดำเนินการจัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด สำหรับเรื่องที่ ๔ ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ได้มีการปรับแนวทางการประเมิน โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลทางบัญชีหรือต้นทุนผลผลิตมาวิเคราะห์และรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหาร เพื่อให้การใช้ข้อมูลทางบัญชีเกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหน่วยงานสามารถนำผลการประเมินไปวิเคราะห์และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยกรมที่ดินได้ดำเนินการนำข้อมูล ข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณมาพิจารณาประกอบในการเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ และนำมาวิเคราะห์สาเหตุการเปลี่ยนแปลง ในกรณีต้นทุนต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเกินกว่า ๒๐% เรียบร้อยแล้ว และนำต้นทุนรวมในตารางที่ ๑ รายงานต้นทุนรวมของหน่วยงานโดยแยกประเภทตามแหล่งของเงินงบประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ มาเปรียบเทียบในภาพรวมพบว่า ในทุกปีงบประมาณ กรมที่ดินมีต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายบุคลากรมากที่สุด ในสัดส่วน ๕๓%-๕๕% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ลำดับถัดมาเป็นต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มีสัดส่วนสูงถึง ๒๕%-๒๖% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ลำดับถัดมาเป็นต้นทุนประเภทค่าตอบแทนใช้สอยและสาธารณูปโภค มีสัดส่วน ๑๒% - ๑๔% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด เป็นต้นทุนประเภทค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายมีสัดส่วน ๖%-๗% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และในลำดับสุดท้ายเป็นประเภทค่าใช้จ่ายค่าจำหน่ายจากการขายสินทรัพย์มีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียง ๐.๐๐๑% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

กรมที่ดินพิจารณาแล้ว เห็นว่า ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าในช่วงระยะเวลาดังกล่าว จะเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ทุกภาคส่วนตื่นตัวและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกระดำเนินชีวิตตามแนวทางชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ด้วยการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) เพิ่มมากขึ้น เป็นเหตุให้ทุกภาคส่วนลดการจัดประชุม การจัดสัมมนาออกสถานที่ การเดินทางตรวจราชการในพื้นที่ และการเดินทางไปราชการต่าง ๆ พื้นที่ ซึ่งน่าจะทำให้ค่าใช้จ่ายประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทางลดลง แต่กลับพบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นจำนวนเงินสูงถึง ๔๘.๔๒๖๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นเงินจำนวน ๕๒.๑๔๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๔ ซึ่งหากแยกหมวดหมู่ย่อยของค่าใช้จ่ายในการเดินทาง พบว่า ประกอบด้วย ๓ หมวดหลัก ได้แก่ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการในประเทศ (ค่าพาหนะ ค่าขนย้าย ฯลฯ)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า สาเหตุที่ต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มสูงขึ้นทุกปี อาจเกิดขึ้นจากการแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับของข้าราชการในสังกัดกรมที่ดินที่มีจำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ คนทั่วประเทศ ซึ่งใช้สำหรับเป็นค่าพาหนะและค่าขนย้ายสาธารณะในการเดินทาง ไปรับตำแหน่งในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ จึงเห็นควรนำข้อมูลและข้อสังเกตดังกล่าวมาบริหารจัดการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการตามแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่องที่ ๔ ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ซึ่งหากสามารถกำหนดมาตรการ หรือแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในประเด็นข้างต้นได้ ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้จ่ายเงินในงบประมาณภาครัฐมากยิ่งขึ้น

/๑.๓ ข้อเสนอแนะ...

### ๑.๓ ข้อเสนอแนะและประโยชน์ที่ได้รับ

กรมที่ดินควรกำหนดมาตรการในภาพรวมเพื่อปรับลดต้นทุนสำหรับค่าใช้จ่ายประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทางลง ดังนี้

(๑) จัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพสำหรับลดต้นทุนค่าใช้จ่ายประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ระยะ ๕ ปี โดยมีเป้าหมายในการลดต้นทุน แยกเป็น

- ปีที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ร้อยละ ๐.๑ จากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

- ปีที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ร้อยละ ๐.๒ จากปีงบประมาณก่อนหน้า

- ปีที่ ๓ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ร้อยละ ๐.๓ จากปีงบประมาณก่อนหน้า

- ปีที่ ๔ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ร้อยละ ๐.๔ จากปีงบประมาณก่อนหน้า

- ปีที่ ๕ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ร้อยละ ๐.๕ จากปีงบประมาณก่อนหน้า

(๒) ส่งเสริมให้มีการประชุมหรือการตรวจราชการผ่านทางระบบ Video Conference หรือ Application Zoom Cloud meeting เพื่อลดการใช้รถยนต์ในการเดินทางตรวจราชการและลดการติดเชื้อจากสถานการณ์โรคติดเชื้อโควิด-19

(๓) การขอใช้รถส่วนกลางไปปฏิบัติราชการเป็นหมู่คณะ ขอให้สำนัก กอง หรือหน่วยงานเจ้าภาพ เป็นผู้ขอใช้รถและจัดให้มีการเดินทางในคราวเดียวกัน หรือขอใช้รถไปในโครงการหรือสถานที่เดียวกัน หน่วยงานดูแลยานพาหนะต้องจัดให้มีการเดินทางร่วมกัน

(๔) มีการเผยแพร่หนังสือสั่งการและข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแทนการเดินทางซึ่งต้องใช้รถยนต์ในการส่งเอกสาร

(๕) ควบคุม กำกับพนักงานขับรถยนต์ที่มีหน้าที่ดูแลรักษารถยนต์ให้หมั่นตรวจเช็คความพร้อมของเครื่องยนต์เป็นประจำ และควบคุมดูแลนำเข้าสู่ศูนย์บริการเพื่อตรวจเช็คสภาพ ตามระยะเวลาที่กำหนด

(๖) ทำความสะอาดไส้กรองอากาศรถยนต์ทุก ๒,๕๐๐ กม. หรือทุก ๑ เดือน และควรเปลี่ยนไส้กรองใหม่ทุก ๒๐,๐๐๐ กม.

(๗) ตรวจสภาพเครื่องยนต์ตามระยะเวลาที่กำหนดและขับด้วยความเร็วไม่เกิน ๙๐ กม./ชม.

(๘) พิจารณาเห็นชอบการเดินทางไปราชการเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจโดยตรง และไม่ต้องมีผู้ติดตาม

(๙) การพิจารณาคำร้องขอย้ายของข้าราชการ ให้พิจารณาคำร้องขอย้ายของข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในพื้นที่เดิมติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือมีเหตุจำเป็นที่มีอาจจะเลยได้เป็นลำดับแรก และการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายควรกำหนดดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง เพื่อเป็นการลดภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เกิดขึ้นจากการแต่งตั้งโยกย้าย ซึ่งประกอบด้วยค่าพาหนะและค่าขนย้ายสัมภาระในการเดินทาง

## ๒. การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี

(ระบุการนำเสนอผลการใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบัญชีต่อหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐ)

อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาประเด็นที่ได้รับจากผลการใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบัญชี ต้นทุนรวมของกรมที่ดิน และเห็นด้วยกับข้อเสนอในการปรับลดต้นทุนประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมอบหมายให้ทุกสำนัก/กอง และหน่วยงานในสังกัด ปฏิบัติตามมาตรการในการปรับลดต้นทุนสำหรับ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่กำหนด และให้กองคลังรับผิดชอบรายงานผลค่าใช้จ่ายในการเดินทางของทุกศูนย์ต้นทุน ที่ปรากฏในระบบ GFMS ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และส่งผลการรายงานให้กองแผนงานทราบ ภายในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๕ เพื่อรวบรวมข้อมูลส่งกรมบัญชีกลางผ่านระบบการประเมินผลคุณภาพ การบัญชีภาครัฐ (Government Accounting Quality Assurance and Evaluation System : GAQA) ต่อไป